ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG CÔNG TÁC GIẢNG DẠY MÔN KHIÊU VŨ THỂ THAO CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ - KỸ THUẬT CÔNG NGHIỆP

EVALUATION OF THE SITUATION OF TEACHING SPORTS DANCE FOR STUDENTS OF THE UNIVERSITY OF ECONOMICS – TECHNOLOGY FOR INDUSTRIES

Bùi Lệ Thu, Đoàn Hùng Tráng, Đỗ Thị Huyền Trang

Khoa Giáo dục thể chất, Trường Đại học Kinh tế Kỹ thuật - Công nghiệp

Đến Tòa soạn ngày 05/01/2024, chấp nhận đăng ngày 03/03/2024

Tóm tắt: Khiêu vũ thể thao mới được đưa vào giảng dạy tại Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp từ năm học 2022-2023. Nghiên cứu hiện tại đánh giá thực trạng một số yếu tố đảm bảo chất lượng cho quá trình dạy học như nội dung môn học, cơ sở vật chất phục vụ giảng dạy, phương pháp, phương tiện mà giảng viên sử dụng trong giảng dạy, hứng thú của sinh viên trong quá trình học môn khiêu vũ thể thao. Kết quả đánh giá thực trạng là cơ sở giúp khoa chuyên môn có góc nhìn toàn diện về công tác giảng dạy, từ đó phát huy những điểm mạnh đã đạt được, khắc phục những hạn chế để nâng cao hơn nữa chất lượng môn học.

Từ khóa: Khiêu vũ thể thao, dạy học môn khiêu vũ thể thao, sinh viên với khiêu vũ thể thao.

Abstract: Sports dance has been taught at the University of Economics and Technology for Industries from the 2022-2023 school year. This study aims to evaluate the current situation of different factors that contribute to improving the quality of the teaching process, including subject content, teaching facilities, teaching methods used, students' interest in learning dance sports. The results of this assessment will provide lecturers and specialized faculties with a comprehensive understanding that allows faculties to promote their strengths and overcome limitations to continue improving the quality of the subject.

Keywords: Sports dance, teaching sports dance, students with sports dance

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Khiêu vũ thể thao là môn nghệ thuật, thể thao, phương tiện giao tiếp trong xã hội và ngày càng phát triển rộng rãi ở Việt Nam. Đối với thanh thiếu niên, tập khiêu vũ thể thao giúp tăng cường sức khỏe, thể lực, giảm bớt căng thẳng sau những giờ học, tạo sự thoải mái và vui vẻ [1]. Chính vì vậy, ngày càng có nhiều trường học đưa môn khiêu vũ vào giảng dạy nội khóa và ngoại khóa giáo dục thể chất. Gần đây, với phương hướng đưa nhiều môn thể thao vào giảng dạy cho sinh viên trong giờ học nội khóa giáo dục thể chất, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp bắt đầu đưa môn khiêu vũ thể thao vào giảng dạy, với tính chất là môn thể thao tự chọn cùng với nhiều môn thể thao khác. Tuy nhiên, qua quan sát sư phạm cho thấy số lượng sinh viên theo học khiêu vũ thể thao còn ít, các em chưa thực sự hứng thú với môn học, phương pháp giảng dạy của giảng viên chưa lôi cuốn. Vì vậy, cần nghiên cứu đánh giá được thực trạng dạy học môn khiêu vũ thể thao, trên cơ sở đó tìm ra những biện pháp để nâng cao hiệu quả môn học khiêu vũ thể thao trong nhà trường.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Nghiên cứu sử dụng các phương pháp: phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu, phương pháp phỏng vấn, phương pháp toán thống kê [4]. Với phương pháp phỏng vấn, nghiên cứu sử dụng phương pháp xác định chất lượng ý kiến đánh giá bằng thang độ Likert, các mức độ đánh giá sử dụng thang điểm 5, tương ứng với rất đồng ý (5 điểm) tới hoàn toàn không đồng ý (1 điểm). Đối tượng phỏng vấn bao gồm các giảng viên dạy khiêu vũ thể thao từ các trường đại học khác, sinh viên theo học môn khiêu vũ tại trường. Phân tích giá trị trung bình trong thang đo Likert, giá trị khoảng cách = (Maximum – Minimum)/n = (5–1)/5 = 0,8. Giá trị trung bình được đánh giá theo các mức sau: 1,00-1,80: Hoàn toàn không phù hợp/hoàn toàn không đồng ý; 1,81-2,60: Không phù hợp/không đồng ý; 2,61-3,40: Phù hợp/bình thường; 3,41-4,20: Phù hợp/đồng ý; 4,21-5,00: Rất phù hợp/hoàn toàn đồng ý. Số liệu được xử lý bằng phần mềm excel của Microsoft office 365.

3. KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

3.1. Thực trạng nội dung môn học, đội ngũ giảng viên, cơ sở vật chất phục vụ dạy học môn khiêu vũ thể thao của Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp

3.1.1. Thực trạng nội dung giảng dạy khiêu vũ thể thao cho sinh viên Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp

Khiêu vũ thể thao là một trong nhiều môn thể thao tự chọn của chương trình giáo dục thể chất Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp. Môn khiêu vũ thể thao được bố trí giảng dạy trong 02 học phần, học phần 1 cho điệu Bachata (30 tiết) và học phần 2 cho điệu Chachacha (30 tiết). Để đảm bảo chất lượng môn học, năng lực của người học đáp ứng chuẩn đầu ra của môn học thì nội dung môn học phù hợp với năng lực của sinh viên. Nghiên cứu đã thực hiện phỏng vấn lấy ý kiến đánh giá mức độ phù hợp của nội dung môn học với năng lực của sinh viên thông qua phỏng vấn 25 giảng viên môn giáo dục thể chất của của một số trường đại học có giảng dạy khiêu vũ. Nội dung phỏng vấn là đánh giá mức độ phù hợp của nội dung môn khiêu vũ Bachata và Chachacha với năng lực học tập của sinh viên Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp. Kết quả phỏng vấn được trình bày trong bảng 1. Từ kết quả phỏng vấn cho thấy nội dung của bài khiêu vũ Bachata và Chachacha đang được giảng dạy tại nhà trường là rất phù hợp với khả năng của sinh viên, thể hiện ở điểm trung bình đánh giá 4,40.

Bảng 1. Kết quả phỏng vấn giảng viên đánh giá mức độ phù hợp của nội dung giảng dạy môn khiêu vũ cho sinh viên Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp (n=25)

Bài khiêu vũ	Nội dung bài	Mức đánh giá					Điểm trung bình	Đánh giá
		5	*4*	*3*	*2*	*1*		
Bài Bachata (30 tiết)	Bước ngang	16	7	2	0	0	4,40	Rất phù hợp
	Bước dọc							
	Bước xoay							
	Bước đá							
Bài Chachacha (30 tiết)	Bước ngang	15	5	5	0	0	4,40	Rất phù hợp

3.1.2. Thực trạng đội ngũ giảng viên giảng dạy khiêu vũ thể thao tại Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp

Kết quả khảo sát thực trạng (bảng 2) cho thấy có 18 giảng viên của nhà trường tham gia giảng dạy môn khiêu vũ thể thao. Tất cả 18 giảng viên đều có trình độ đáp ứng yêu cầu giảng dạy ở bậc đại học, với 17% có học vị tiến sĩ và 83% có học vị thạc sỹ. Phần lớn giảng viên có thâm niên trên 10 năm giảng dạy, chiếm 79%. Đây là những điều kiện thuận lợi giúp quá trình giảng dạy đạt hiệu quả cao. Tuy nhiên, kết quả khảo sát cũng cho thấy có 18/18 (100%) giảng viên mới có kinh nghiệm dạy môn khiêu vũ thể thao từ 1 đến 2 năm. Thêm nữa, khi trao đổi với các giảng viên thì chỉ có 06 người từng học môn học vũ đạo thể thao, tương đồng với khiêu vũ thể thao. Khi môn khiêu vũ được đưa vào giảng dạy tại trường, Khoa Giáo dục thể chất đã mời giảng viên có kinh nghiệm dạy khiêu vũ tại các trường đại học tập huấn, truyền thụ cho giảng viên của khoa 01 bài khiêu vũ Bachata và 01 bài Chachacha. Để đảm bảo hiệu quả giảng dạy cho sinh viên môn khiêu vũ thể thao thì đòi hỏi người dạy cần có kỹ thuật động tác thuần thục [1]. Tuy nhiên, thời gian khóa tập huấn tương đối ngắn nên giảng viên mới chỉ nắm được kỹ thuật cơ bản của mỗi bài. Điều này dẫn tới nhiều khó khăn, lúng túng khi giảng viên trực tiếp thực hiện thị phạm động tác trong quá trình dạy học.

Bảng 2. Thực trạng đội ngũ giảng viên giảng dạy môn khiêu vũ thể thao

Tiêu chí	Trình độ			Thâm niên công tác			Đã từng giảng dạy khiêu vũ thể thao		
	Cử nhân	Thạc sỹ	Tiến sĩ	< 10 năm	< 20 năm	≥ 20 năm	Trên 1 năm	Từ 1 -2 năm	Từ 2 năm trở lên
Số lượng	0	15	3	4	12	2	0	18	0
Tỷ lệ %	0%	83%	17%	21%	67%	12%	0%	100%	0%

3.1.3. Thực trạng cơ sở vật chất phục vụ giảng dạy môn khiêu vũ thể thao

Hiện tại, lưu lượng sinh viên học môn khiêu vũ từ 200 đến 300 sinh viên/buổi học. Cơ sở vật chất của trường phục vụ cho giảng dạy môn khiêu vũ gồm có 09 phòng học tập, diện tích 60-70m^2/phòng. Mỗi phòng học được trang bị 10 quạt gió, 01 bộ loa đài, điện chiếu sáng với 10 đèn tuýp chất lượng tốt. Qua khảo sát ý kiến đánh giá của các giảng viên của một số trường đại học trong khu vực Hà Nội có giảng dạy môn khiêu vũ cho thấy với số lượng phòng tập của của trường là hoàn toàn đáp ứng tốt lưu lượng sinh viên học khiêu vũ, trang thiết bị ở các phòng học là đảm bảo an toàn, đáp ứng tốt cho giảng dạy (bảng 3).

Bảng 3. Đánh giá về cơ sở vật chất phục vụ dạy học môn khiêu vũ thể thao (n=25)

Tiêu chí/đánh giá		Số ý kiến	%
Chất lượng phòng học	Tốt	25/25	100
	Trung bình	0	0
	Kém	0	0
Diện tích phòng học	Đảm bảo	25/25	100
	Chưa đảm bảo	0	0
Trang thiết bị phòng học	Tốt	25/25	100
	Trung bình	0	0
	Kém	0	0

3.2. Thực trạng sử dụng phương pháp, bài tập trong dạy học khiêu vũ thể thao cho sinh viên Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp

Kết quả phỏng vấn 15 giảng viên của Khoa Giáo dục thể chất về sử dụng các phương pháp dạy học môn khiêu vũ (bảng 4) cho thấy: Trong các phương pháp sử dụng lời nói và trực quan, các giảng viên sử dụng nhiều nhất là phương pháp phân tích diễn giải, phương pháp trực quan trực tiếp, với 53% đến 100% số giảng viên sử dụng thường xuyên. Điều này hoàn toàn phù hợp với xu hướng chung trong dạy học. Về dạy học thực hành, phương pháp được sử dụng thường xuyên nhất là phương pháp phân chia hợp nhất, với 100% giảng viên sử dụng. Đây là phương pháp sử dụng đơn giản, truyền thống và có hiệu quả trong giảng dạy kỹ thuật động tác. Về phát triển thể lực, hầu hết giảng viên không chú trọng tới phát triển thể lực cho sinh viên. Điều đó được thể hiện ở việc chỉ có phương pháp thi đấu được giảng viên sử dụng, tuy nhiên với tỷ lệ rất thấp, 27% tổng số giảng viên trả lời ở mức ít sử dụng.

Bảng 4. Thực trạng giảng viên sử dụng các phương pháp dạy học môn khiêu vũ cho sinh viên Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp (n=15)

TT	Phương pháp	Thường xuyên		Ít sử dụng		Không sử dụng	
		mi	%	mi	%	mi	%
Phương pháp sử dụng lời nói và trực quan							
1	Phân tích diễn giải	8	53	7	47	0	0
2	Trực quan trực tiếp	15	100	0	0	0	0
3	Trực quan gián tiếp	3	20	3	20	9	60
4	Thuyết trình	2	13	3	20	10	67
5	Thảo luận	2	13	3	20	10	67
6	Nêu vấn đề	2	13	5	34	8	53
7	Nghiên cứu tình huống	2	13	2	13	11	74
8	Tự nghiên cứu	0	0	2	13	13	87
Phương pháp dạy học thực hành							
Phương pháp trong dạy kỹ thuật							
9	Tập luyện nguyên vẹn	0	0	3	20	12	80
10	Phân chia hợp nhất	15	100	0	0	0	0
11	Sử dụng bài tập dẫn dắt	3	20	4	27	8	53
12	Sử dụng bài tập bổ trợ	3	20	5	34	7	46
13	Kiểm tra	5	34	7	46	3	20
Phương pháp phát triển thể lực							
14	Tập luyện ổn định	0	0	0	0	15	100
15	Tập luyện biến đổi	0	0	0	0	15	100
16	Tập luyện vòng tròn	0	0	0	0	15	100

TT	Phương pháp	Thường xuyên		Ít sử dụng		Không sử dụng	
		mi	%	mi	%	mi	%
17	Trò chơi	0	0	0	0	15	100
18	Thi đấu	0	0	4	27	11	73

Có thể thấy rằng các giảng viên của Nhà trường hiện đang sử dụng các phương pháp giảng dạy truyền thống, là các phương pháp dễ sử dụng. Các phương pháp dạy học mới, tích cực, lấy người học làm trung tâm vẫn chưa được quan tâm sử dụng nhiều. Việc giảng viên sử dụng ít ỏi các phương pháp dạy học sẽ khó phát huy được tính tích cực, hứng thú học tập của sinh viên. Ngoài ra, các giảng viên chỉ sử dụng chủ yếu phương pháp phân chia hợp nhất khi dạy học kỹ thuật bài tập mà không kết hợp với các phương pháp khác làm cho số lượng các bài tập được sử dụng trong quá trình giảng dạy bị hạn chế, thiếu sinh động. Từ đó làm cho quá trình dạy học trở nên đơn điệu, khô khan, thiếu sự cuốn hút và khó phát huy tính tích cực học tập của sinh viên.

3.3. Thực trạng về hứng thú, sự hài lòng của sinh viên khi tham gia học khiêu vũ thể thao

Trong giáo dục thể chất, phát huy được tính tích cực học tập của sinh viên là yếu tố hết sức quan trọng bởi đây được coi là nguyên tắc có tầm quan trọng hàng đầu. Để tìm hiểu mức độ hứng thú, sự hài lòng của sinh viên khi học môn khiêu vũ thể thao, nghiên cứu tiến hành phỏng vấn 438 sinh viên. Kết quả phỏng vấn trình bày (bảng 5) cho thấy sinh viên trả lời có hứng thú bình thường hoặc không hứng thú, có sự hài lòng ở mức bình thường và không hài lòng chiếm tỷ lệ lớn. Có nhiều nguyên nhân giải thích cho kết quả nói trên. Song, chúng tôi cho rằng giảng viên còn thiếu kinh nghiệm giảng dạy, sử dụng ít bài tập, phương pháp giảng dạy là những nguyên nhân cơ bản. Để tạo hứng thú cho sinh viên trong giờ học thì giảng viên cần sử dụng kết hợp nhiều phương pháp dạy học, tăng cường hơn nữa các phương pháp dạy học phát huy tính tích cực, sáng tạo của sinh viên; sử dụng đa dạng bài tập bổ trợ, bài tập dẫn dắt và các trò chơi vận động, các hình thức thi đấu trong giờ học.

Bảng 5. Kết quả phỏng vấn sinh viên về hứng thú và sự hài lòng khi học môn khiêu vũ (n=438)

Nội dung phỏng vấn	Mức độ lựa chọn	mi	Tỷ lệ (%)
Sự hứng thú khi học môn khiêu vũ trong học phần giáo dục thể chất	Rất hứng thú	26	5.9
	Hứng thú	66	15.1
	Bình thường	266	61.0
	Không hứng thú	57	13.0
	Hoàn toàn không hứng thú	23	5.0
Sự hài lòng của sinh viên với điều kiện học tập, phương pháp giảng dạy, không khí học tập… khi học môn khiêu vũ trong học phần giáo dục thể chất	Rất hài lòng	21	4.8
	Hài lòng	163	37.2
	Bình thường	189	43.1
	Không hài lòng	65	14.9
	Rất không hài lòng	0	0

3.4. Bước đầu xác định yếu tố cần tác động để nâng cao chất lượng dạy học môn khiêu vũ thể thao tại Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp

Để có góc nhìn toàn diện về các yếu tố góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn khiêu vũ, nghiên cứu đã thực hiện phỏng vấn sinh viên và các giảng viên. Các yếu tố đưa vào phỏng vấn gồm cơ sở vật chất, nội dung môn học, phương pháp, bài tập sử dụng trong dạy học, cơ chế khuyến khích người học. Kết quả sau phỏng vấn được trình bày ở bảng 6 cho thấy cả sinh viên và giảng viên đều cho rằng cơ sở vật chất hiện tại của nhà trường đảm bảo đáp ứng yêu cầu triển khai môn học, nội dung môn học hiện tại phù hợp với khả năng của sinh viên, kỹ năng thực hành của giảng viên cần cải thiện. Bên cạnh đó, các ý kiến cho rằng cần áp dụng nhiều phương pháp, đa dạng các bài tập trong quá trình dạy học và có cơ chế khuyến khích sinh viên tích cực hơn trong học tập.

Để nâng cao hiệu quả dạy học môn khiêu vũ thể thao cho sinh viên Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp trong thời gian tới, sẽi cần áp dụng nhiều biện pháp:

Thứ nhất: Nâng cao kỹ năng thực hành bài tập cho giảng viên. Thời gian tới Khoa Giáo dục thể chất cần tiếp tục thường xuyên bồi dưỡng kỹ năng thực hiện bài tập cho giảng viên. Hình thức bồi dưỡng cần đa dạng, như tổ chức sinh hoạt chuyên môn, mời chuyên gia về hướng dẫn.

Thứ hai: Nghiên cứu áp dụng đa dạng phương pháp dạy học. Đối với nhóm phương pháp lời nói và trực quan, ngoài các phương pháp dạy học mang tính truyền thống cần sử dụng thêm các phương pháp dạy học tích cực khác như phương pháp thảo luận, nêu vấn đề, nghiên cứu tình huống, tự nghiên cứu… Đối với dạy học kỹ thuật động tác, ngoài phương pháp dạy học phân chia hợp nhất cần kết hợp với các phương pháp sử dụng bài tập bổ trợ, bài tập dẫn dắt. Về phương pháp sử dụng để phát triển thể lực sử dụng các trò chơi vận động giúp tăng cường thể lực và tạo không khí phấn khởi trong giờ học.

Thứ ba: Cần nghiên cứu các hệ thống bài tập đa dạng, sinh động áp dụng vào trong quá trình dạy học nội khóa, tập luyện ngoại khóa. Từ đó giúp sinh viên nhanh nắm bắt được kỹ thuật, hình thành kỹ năng động tác, tạo hứng thú học tập cho sinh viên.

Thứ tư: Thành lập các câu lạc bộ khiêu vũ sinh viên, tổ chức các cuộc thi khiêu vũ cho sinh viên trong trường, có cơ chế khuyến khích người học tích cực học tập như cộng điểm chuyên cần, điểm quá trình đối với những sinh viên tham gia câu lạc bộ, tham gia các cuộc thi.

Bảng 6. Phỏng vấn xác định yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển môn khiêu vũ thể thao ở Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp

Các yếu tố	Sinh viên (n=260)						Giảng viên (n=15)					
	5	4	3	2	1	TB	5	4	3	2	1	TB
Cần cải thiện cơ sở vật chất tốt hơn nữa	15	30	70	100	50	2.51	0	2	4	4	5	2.20
Cần điều chỉnh nội dung môn học theo hướng giảm nhẹ hơn	20	20	50	145	25	2.48	0	1	6	6	2	2.40

Các yếu tố	Sinh viên (n=260)						Giảng viên (n=15)					
	5	4	3	2	1	TB	5	4	3	2	1	TB
Kỹ năng thực hành của giảng viên tốt	11	30	70	103	51	2.47	1	2	3	7	2	2.60
Cần áp dụng nhiều phương pháp giảng dạy hơn nữa.	15	77	121	25	22	3.14	4	3	5	2	0	3.27
Cần sử dụng đa dạng hơn nữa bài tập trong giảng dạy	25	80	125	20	20	3.15	3	3	6	3	0	3.40
Cần có cơ chế khuyến khích sinh viên trong học tập.	15	90	125	20	20	3.11	2	3	5	4	1	3.07

4. KẾT LUẬN

Nghiên cứu đã đánh giá thực trạng công tác giảng dạy môn khiêu vũ thể thao cho sinh viên Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp. Một số mặt đã đáp ứng yêu cầu giảng dạy môn học như cơ sở vật chất, đội ngũ giảng viên, nội dung môn học. Bên cạnh đó còn một số mặt có những hạn chế cần khắc phục để nâng cao hơn nữa chất lượng của môn học như giảng viên còn sử dụng ít phương pháp dạy học, bài tập tiếp thu động tác còn ít, chưa đa dạng, chưa có nhiều cơ chế khuyến khích sinh viên tích cực học tập.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1] Vũ Thanh Mai và cộng sự, Giáo trình Khiêu vũ thể thao, tr25-27, NXB Thể dục Thể thao, Hà Nội, 2011.

[2] Đồng Văn Triệu, Lý luận và phương pháp giáo dục thể chất trong trường học, tr66, NXB Thể dục Thể thao, Hà Nội, 2008.

[3] Nguyễn Toán; Nguyễn Sĩ Hà, Lê Văn Bé Hai, Giáo trình lý luận và phương pháp thể dục thể thao, tr89-95, NXB Thể dục Thể thao, Hà Nội, 2004.

[4] Lê Thanh, Giáo trình phương pháp thống kê trong thể dục thể thao, tr122-125, NXB Thể dục Thể thao, Hà Nội, 2013.

Thông tin liên hệ: **Bùi Lệ Thu**

Điện thoại: 0945089828 - Email: blthu@uneti.edu.vn

Khoa Giáo dục thể chất, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp.